

**Podprogramy
ambulantných a terénnych
opatrení vykonávaných
v Centre pre deti a rodiny
Banská Bystrica**

Banská Bystrica

január 2024

Podprogramy ambulantných a terénnych opatrení vykonávaných v Centre pre deti a rodiny Banská Bystrica

Obsah

Obsah	1 - 2
Podprogramy ambulantných a terénnych opatrení:		
1. § 11 ods. 2 písm. a) - opatrenia pre dieťa a rodičov v rozvodových, rozhodových situáciách, kedy je dieťaťu a jeho rodičom potrebné poskytnúť alebo sprostredkovať sociálne poradenstvo	3
2. § 11 ods. 2 písm. b) - opatrenia pre rodičov dieťaťa poskytnúť psychologickú pomoc v záujme obnovy manželského spoluzitia a v záujme predchádzania nepriaznivým vplyvom rozvodu na dieťa	3 - 4
3. § 11 ods. 2 písm. c) - opatrenia pre dieťa a rodičov v rozvodových, rozhodových situáciách, kedy je potrebné dieťaťu poskytnúť alebo zabezpečiť potrebnú psychologickú pomoc aj po rozvode	4
4. § 11 ods. 3 písm. b) bod 1 - odborné metódy na prispôsobenie sa novej situácii	4
5. § 11 ods. 3 písm. b) bod 2 - odborné metódy práce na úpravu rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa	5
6. § 11 ods. 3 písm. b) bod 3 - odborné metódy práce na podporu riešenia výchovných, sociálnych a iných problémov v rodine a v medziľudských vzťahoch	5
7. § 11 ods. 3 písm. b) bod 4 - odborné metódy na podporu obnovy alebo rozvoja rodičovských zručností	5 - 6
8. § 73 ods. 6 písm. a) + § 11 ods. 3 písm. b) bod 5 – odborné metódy na zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny, posúdenia možností rodičov, ďalších príbuzných a iných blízkych osôb dieťaťa riešiť situáciu dieťaťa a rodiny na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa	6
9. § 11 ods. 3 písm. d) - vykonávanie poradensko-psychologickej pomoci rodinám so špecifickým problémom a pri krízových situáciách		
9.1. Rodina s dieťaťom s krízou identity	6 – 7
9.2. Rodina s dieťaťom s homosexuálnou orientáciou	7
9.3. Rodina so závislým členom	7

9.4. Rodina s rodičom po návrate z výkonu trestu odňatia slobody	7 – 8
9.5. Rodina so zdravotne postihnutým dieťaťom	8
9.6. Rodina v krízovej situácii	8
9.7. Rodina s dieťaťom s poruchami správania	9
10. § 12 ods. 1 písm. d) - uloženie dieťaťu, rodičovi alebo osobne, ktorá sa osobne stará o dieťa, povinnosti zúčastniť sa na výchovnom programe	9
11. § 12 ods. 1 písm. d) - uloženie dieťaťu, rodičovi alebo osobne, ktorá sa osobne stará o dieťa, povinnosti zúčastniť sa na sociálnom programe	10
12. § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine - uloženie maloletému dieťaťu alebo jeho rodičom povinnosti podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu	10
13. § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine - uloženie maloletému dieťaťu alebo jeho rodičom povinnosti podrobiť sa inému odbornému poradenstvu	10 - 11
14. § 44a ods. 1 písm. a) – poskytovanie alebo zabezpečenie poskytnutia sociálneho poradenstva alebo iného odborného poradenstva	11
15. § 44a ods. 1 písm. b) bod 1 – vykonanie alebo zabezpečenie vykonania opatrení na uľahčenie riešenia výchovných problémov alebo rodinných problémov	11 - 12
16. § 73 ods. 6 písm. e) - poskytovanie sociálneho poradenstva mladému dospelému po ukončení náhradnej starostlivosti	12

Podprogramy ambulantných a terénnych opatrení

Vykonávanie opatrení ambulantnou alebo terénnou formou pre dieťa, rodiča, alebo inú fyzickú osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa, alebo mladého dospelého po ukončení náhradnej starostlivosti, realizujú zamestnanci centra prostredníctvom uvedených podprogramov. Ak je to pre dieťa a jeho rodinu účelné je možné v prípade potreby prizvať aj iného odborníka (napr. psychológa/sociálneho pracovníka.) Počet hodín vybraného podprogramu je možné upravovať v závislosti od potrieb rodiny a dieťaťa, a s ich súhlasom. Pracovník centra pracujúci s rodinou má právo realizovať témy a metódy podľa potrieb rodiny.

1. **PODPROGRAM ZAMERANÝ NA VYKONÁVANIE OPATRENÍ PRE DIEŤA A RODIČOV V ROZVODOVÝCH/ROZCHODOVÝCH SITUÁCIÁCH, KEDY JE DIEŤAŤU A JEHO RODIČOM POTREBNÉ POSKYTNÚŤ SOCIÁLNE PORADENSTVO - § 11 ods. 2 písm. a)**

Podprogram je zameraný na podporu a pomoc dieťaťu a jeho rodičom, ktorí sa ocitli v rozvodovej/rozchodovej situácii, ktorá môže mať stresujúci, traumatizujúci a záťažový charakter a môže viesť k destabilizácii jednotlivca alebo rodiny.

Cieľ podprogramu: poskytnúť sociálne poradenstvo rodičovi / rodičom nachádzajúcim sa v rozvodových/ rozchodových situáciách a tým predchádzať nepriaznivým vplyvom a dopadom rozvodu/rozchodu na dieťa a jeho rodičov.

Obsah podprogramu:

- a) poskytovanie sociálneho poradenstva rozchádzajúcim sa / rozvádžajúcim sa rodičom,
- b) sociálne poradenstvo zamerané na zmiernenie dôsledkov rozvodovej / rozchodovej situácie na dieťa.

Podprogram realizuje sociálny pracovník.

Minimálna dĺžka trvania podprogramu: 10 hodín

Maximálna dĺžka trvania podprogramu : 30 hodín

2. **PODPROGRAM ZAMERANÝ NA POSKYTNUTIE PSYCHOLOGICKEJ POMOCI PRE RODIČOV DIEŤAŤA V ZÁUJME OBNOVY MANŽELSKÉHO SPOLUŽITIA A V ZÁUJME PREDCHÁDZANIA NEPRIAZNIVÝM VPLYVOM ROZVODU NA DIEŤAŤA - § 11 ods. 2 písm. b)**

Podprogram poskytuje psychologickú pomoc rodičom dieťaťa v procese rozvodu/rozchodu, aby sa minimalizovali negatívne dopady rozvodu/rozchodu na partnerské, ale predovšetkým na rodičovské vzťahy, v záujme predchádzania nepriaznivým vplyvom rozvodu/rozchodu na dieťa.

Cieľ podprogramu: Poskytnúť psychologickú pomoc rodičovi/rodičom nachádzajúcim sa v/po procese rozvodu/rozchodu, a tým predchádzať nepriaznivým vplyvom a dopadom rozvodu/rozchodu na dieťa i jeho rodičov.

Obsah podprogramu :

- a) psychologické poradenstvo pre rozvádžajúcich/ rozchádzajúcich sa rodičov,

- b) edukácia rodičov ohľadne prežívania dieťaťa počas rozvodovej/ rozchodovej situácie,
- c) podpora spolupracujúceho rodičovstva,
- d) pomoc pri začlenení nového partnera/partnerky do rodiny.

Podprogram realizuje psychológ.

Minimálna dĺžka trvania podprogramu: 10 hodín

Maximálna dĺžka trvania podprogramu : 30 hodín

3. PODPROGRAM JE ZAMERANÝ NA VYKONÁVANIE OPATRENÍ PRE DIEŤA A RODIČOV V ROZVODOVÝCH/ROZCHODOVÝCH SITUÁCIÁCH, KEDY JE POTREBNÉ DIEŤAŤU POSKYTNÚŤ ALEBO ZABEZPEČIŤ POTREBNÚ PSYCHOLOGICKÚ POMOC AJ PO ROZVODE - § 11 ods. 2 písm. c)

Poskytovanie psychologickej pomoci dieťaťu v záujme minimalizovania dopadov rozvodovej/ rozchodovej situácie na dieťa a podpora adaptácie dieťaťa na zmenenú rodinnú situáciu je zameranie podprogramu.

Cieľ podprogramu: Poskytnúť psychologickú pomoc dieťaťu vyjadriť a porozumieť vlastným pocitom, vytvorenie priestoru pre žialenie dieťaťa nad stratou doterajšieho systému fungovania rodiny, podpora pozitívneho vzťahu s každým z rodičov, poskytnutie pomoci pri psychickej adaptácii dieťaťa na zmeny a pri vytváraní stratégií zvládania bežného života a stimulácia zdrojov dieťaťa.

Obsah podprogramu:

- a) sprevádzanie dieťaťa v procese žialenia,
- b) pomoc pri stabilizácii dieťaťa,
- c) pomoc pri uľahčení zvládania záťažových situácií.

Podprogram realizuje psychológ.

Minimálna dĺžka trvania podprogramu: 10 hodín

Maximálna dĺžka trvania podprogramu : 30 hodín

4. PODPROGRAM ZAMERANÝ NA VYKONÁVANIE ODBORNÝCH METÓD NA PRISPÔSOBENIE SA NOVEJ SITUÁCIÍ - § 11 ods. 3 písm. b) bod 1

Podprogram sa zameriava na podporu a pomoc dieťaťu a jeho rodine, ktorá sa ocitla v novej životnej situácii, ktorá môže mať stresujúci, traumatizujúci a záťažový charakter a môže viesť k destabilizácii jednotlivca a rodiny.

Cieľ podprogramu : zmierniť možný negatívny dopad novej situácie na rodinu prostredníctvom poskytnutia odbornej pomoci zameranej na stabilizáciu rodinného prostredia.

Obsah podprogramu :

- a) zmena v usporiadaní starostlivosti o dieťa – poskytovanie poradenstva ohľadom výchovy dieťaťa, pomoc pri úprave komunikácie medzi členmi rodiny, pomoc pri zlepšení /obnove vzťahu dieťaťa s rodičom,
- b) strata/odchod/ neprítomnosť významnej vzťahovej osoby dieťaťa – pomoc a podpora pri vyrovnávaní sa so stratou, sprevádzanie pri vybavovaní náležitostí súvisiacich so vzniknutou situáciou,
- c) zmena zdravotného stavu dieťaťa, zmena bývania , zmena vo fungovaní rodiny – pomoc a podpora rodiny pri uvedených situáciách.

Podprogram realizuje sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce.

Minimálna dĺžka trvania podprogramu: 10 hodín

Maximálna dĺžka trvania podprogramu : 40 hodín

5. PODPROGRAM ZAMERANÝ NA ÚPRAVU RODINNÝCH A SOCIÁLNYCH POMEROV DIEŤAŤA – § 11 ods. 3 písm. b) bod 2

Podprogram je zameraný na úpravu rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa, s cieľom zlepšiť starostlivosť o dieťa, o domácnosť a ekonomickú situáciu rodiny, zameriava sa na identifikáciu vonkajších a vnútorných zdrojov rodiny, ktoré prispievajú k úprave rodinných a sociálnych pomerov rodiny.

Cieľ podprogramu : Upraviť rodinné a sociálne pomery dieťaťa a rodiny najmä prostredníctvom posilňovania rodičovských a sociálnych zručností za účelom eliminácie negatívnych vplyvov ohrozujúcich dieťa a rodinu.

Obsah podprogramu :

- a) podpora a rozvoj rodičovskej role,
- b) podpora a rozvoj kvality vzťahov v rodine,
- c) starostlivosť o napĺňanie potrieb dieťaťa,
- d) nácvik a rozvoj finančnej gramotnosti/ ekonomických kompetencií rodiny,
- e) starostlivosť o domácnosť.

Podprogram realizuje sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce.

Minimálna dĺžka trvania podprogramu: 15 hodín

Maximálna dĺžka trvania podprogramu : 85 hodín

6. PODPROGRAM ZAMERANÝ NA VYKONÁVANIE ODBORNÝCH METÓD PRÁCE NA PODPORU RIEŠENIA VÝCHOVNÝCH, SOCIÁLNYCH A INÝCH PROBLÉMOV A V RODINE A MEDZIĽUDSKÝCH VZŤAHOCH - § 11 ods. 3 písm. b) bod 3

Program sa zameriava na podporu a pomoc dieťaťu a jeho rodine mobilizáciou zdrojov rodiny v prospech eliminácie jej problémov.

Cieľ podprogramu : poskytnúť odbornú pomoc pri riešení výchovných, sociálnych a iných problémov v rodine a v medziľudských vzťahoch s cieľom predchádzania nepriaznivým vplyvom zaťažujúcej/konfliktnej situácie na dieťa a jeho rodinu.

Obsah podprogramu :

- a) problémy prejavujúce sa v rodine,
- b) problémy prejavujúce sa v škole,
- c) problémy v oblasti finančného hospodárenia,
- d) problémy so začlenením do spoločnosti - identifikácia problému začlenenia rodiny a dieťaťa do spoločnosti, vierovyznanie, etnicita, rodič vo výkone trestu, chorý alebo postihnutý člen rodiny, poskytnutie sociálneho poradenstva, sprevádzanie v hľadaní riešenia problémovej situácie.

Podprogram realizuje sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce.

Minimálna dĺžka trvania podprogramu: 10 hodín

Maximálna dĺžka trvania podprogramu : 30 hodín

7. PODPROGRAM ZAMERANÝ NA PODPORU OBNOVY ALEBO ROZVOJA RODIČOVSKÝCH ZRUČNOSTÍ - §11 ods. 3 . písm. b) bod 4

Podprogram na podporu obnovy alebo rozvoja rodičovských zručností sa zameriava na rozvoj a nácvik základných rodičovských zručností, na uspokojovanie potrieb detí, uvedomenie si silných stránok a rezerv rodičov pri starostlivosti o deti, na predchádzanie zanedbávania dieťaťa a predchádzanie vyňatia dieťaťa z prirodzeného rodinného prostredia.

Cieľ podprogramu : Obnovovať a rozvíjať kompetencie rodičov v starostlivosti o dieťa, so zameraním na predchádzanie, zmiernenie alebo eliminovanie príčin ohrozenia dieťaťa v prirodzenom rodinnom prostredí.

Obsah podprogramu :

- a) podpora a rozvoj rodičovskej role,
- b) podpora a rozvoj kvality vzťahov v rodine,
- c) starostlivosť o napĺňanie potrieb dieťaťa.

Podprogram realizuje sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce.

Minimálna dĺžka trvania podprogramu: 15 hodín

Maximálna dĺžka trvania podprogramu : 75 hodín

8. PODPROGRAM ZAMERANÝ NA VYKONÁVANIE OPATRENÍ NA ZHODNOTENIE SITUÁCIE DIEŤATA A RODINY, POSÚDENIE MOŽNOSTÍ RODIČOV, ĎALŠÍCH PRÍBUZNÝCH A INÝCH BLÍZKYCH OSÔB DIEŤAŤA RIEŠIŤ SITUÁCIU DIEŤAŤA NA ÚČELY URČENIA MIERY OHROZENIA DIEŤAŤA, AK OPATRENAMI VYKONÁVANÝMI VO VLASTNEJ PÔSOBNOSTI NEBOLO MOŽNÉ JEDNOZNAČNE URČIŤ MIERU OHROZENIA DIEŤAŤA - § 73 ods. 6 písm. a) + § 11 ods. 3 písm. b) bod 5

Podprogram je zameraný na vykonávanie opatrení na zhodnotenie a analýzu situácie dieťaťa a rodiny, v ktorej sa momentálne nachádza, vyhodnotenie napĺňania potrieb dieťaťa, zhodnotenie možných rizík a ohrození, ako aj na zmapovanie kompenzačných mechanizmov rodiny riešiť situáciu. Výsledkom programu nie je určenie miery ohrozenia dieťaťa, ale participácia (príprava odborných podkladov) s orgánom SPODaSK na určení alebo overení miery ohrozenia dieťaťa.

Cieľ podprogramu : zhodnotenie situácie dieťaťa a jeho rodiny a ďalších príbuzných prípravou odborných podkladov a identifikovaním rizikových faktorov, ktoré ohrozujú alebo môžu ohroziť dieťa, ako aj zmapovanie kapacít a potenciálnych oblastí progresívnej zmeny životnej situácie rodiny jednak v rodine ako aj v širšom sociálnom okolí dieťaťa a jeho rodiny.

Obsah podprogramu :

- a) zhodnotenie rozsahu napĺňania potrieb dieťaťa a schopnosti rodičov sa na ňom podieľať ,
- b) zhodnotenie rodičovskej starostlivosti,
- c) zisťovanie názoru dieťaťa,
- d) zhodnotenie funkčnosti rodinného systému.

Podprogram realizuje sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce.

Minimálna dĺžka trvania podprogramu: 5 hodín

Maximálna dĺžka trvania podprogramu : 24 hodín.

9. PODPROGRAM ZAMERANÝ NA POSKYTNUTIE PORADENSKO-PSYCHOLOGICKEJ POMOCI RODINÁM SO ŠPECIFICKÝM PROBLÉMOM A PRI KRÍZOVÝCH SITUÁCIÁCH - § 11 ods. 3 písm. d)

9.1. Rodina s dieťaťom s krízou identity

Podprogram určený pre rodiny s dieťaťom s krízou identity, primárne v období dospievania. Je zameraný na spoznávanie zjavných i skrytých atribútov, ktoré ovplyvňujú sebadôveru, pochopenie mechanizmov utvárania žiaducich návykov v správaní a získanie inšpiratívnych tipov ako budovať sebavedomie a preskúmať svoje hodnotové orientácie.

Cieľ podprogramu : Stabilizovať prežívanie, správanie a seba prijatie dieťaťa, učiť rodičov akceptácii a podpore dieťaťa v záťažovej situácii.

Obsah podprogramu :

- a) sebavedomie a seba prijatie dieťaťa,
- b) podpora prežívania dieťaťa,
- c) práca s rodinou na akceptácii pocitov a správania dieťaťa.

Podprogram realizuje psychológ.

Minimálna dĺžka trvania podprogramu: 5 hodín

Maximálna dĺžka trvania podprogramu : 15 hodín

9.2. Rodina s dieťaťom s homosexuálnou orientáciou

Podprogram určený pre dieťa s neistotou ohľadom svojej sexuálnej orientácie, dieťa s homosexuálnou orientáciou. Je zameraný na pomoc pri preskúvaní jeho sexuálnej preferencie – sexuálnej identity, seba prijatí a podporu jeho prežívania. Zároveň je určený rodičom a súrodencom, ktorú chcú pracovať na akceptácii člena rodiny s homosexuálnou orientáciou.

Cieľ podprogramu : Stabilizovať prežívanie a správanie dieťaťa s homosexuálnou orientáciou; zakotvenie vlastnej sexuálnej orientácie; vytvorenie plánu coming out-u; podpora a akceptácia dieťaťa rodičom; podpora rodičov pri akceptovaní sexuálnej orientácie svojho dieťaťa.

Obsah podprogramu :

- a) pomoc a podpora v zvládaní neistoty ohľadom sexuálnej orientácie,
- b) podpora prežívania a spracúvania vlastnej identity,
- c) edukácia a podpora rodičov.

Podprogram realizuje psychológ.

Minimálna dĺžka trvania podprogramu: 5 hodín

Maximálna dĺžka trvania podprogramu : 15 hodín

9.3. Rodina so závislým členom

Program sa zameriava na poskytnutie psychologickéj pomoci rodinám so závislým členom s cieľom zlepšenia fungovania rodinného systému.

Cieľ podprogramu : poskytnúť psychologickú pomoc rodinám so závislým členom s cieľom optimalizovať fungovanie rodinného systému a tiež každého člena rodiny tak, aby dokázal efektívne zvládať náročnú životnú situáciu závislosti.

Obsah podprogramu :

- a) percepcia závislosti rodinou, intenzita narušenia vzťahov,
- b) partnerský/rodičovský kontext závislosti a vyjasnenie rolí,
- c) vnútrorodinná komunikácia a zmeny hodnôt rodičov.

Podprogram realizuje psychológ.

Minimálna dĺžka trvania podprogramu: 5 hodín

Maximálna dĺžka trvania podprogramu : 15 hodín

9.4. Rodina s rodičom po návrate z výkonu trestu odňatia slobody

Program sa zameriava na poskytnutie psychologickej pomoci rodinám s rodičom, ktorý sa vracia po výkone trestu do pôvodného rodinného prostredia a spoločnosti s cieľom efektívneho zvládnutia tejto náročnej situácie členmi rodiny.

Cieľ podprogramu : Poskytnutie psychologickej pomoci rodinám s rodičom po návrate z výkonu trestu odňatia slobody s cieľom optimalizácie fungovania rodinného systému a života každého člena rodiny tak, aby dokázal efektívne zvládať náročnú životnú situáciu návratu rodiča z výkonu trestu.

Obsah podprogramu :

- a) porozumenie problematiky adaptačnej fázy rodiča po návrate z výkonu trestu do pôvodného rodinného prostredia,
- b) zhodnotenie vplyvu väzenského prostredia na schopnosť adaptovať sa do spoločnosti,
- c) plánovanie, výber a aplikácia intervencií v atmosfére podporného vzťahu pre potrebné zmeny v adaptácii a reintegrácii,
- d) angažovanie, implementácia rozhodnutia v procese adaptácie a reintegrácie.

Podprogram realizuje psychológ.

Minimálna dĺžka trvania podprogramu: 5 hodín

Maximálna dĺžka trvania podprogramu : 15 hodín

9.5. Rodina so zdravotne postihnutým dieťaťom

Podpora členov rodiny zameraná na prijatie a podporu zdravotne postihnutého dieťaťa, reorganizáciu rodinného systému, realistické prijatie situácie, hľadanie optimálnych možností fungovania rodiny je premetom podprogramu.

Cieľ podprogramu : Poskytnutie psychologickej pomoci rodinám so zdravotne postihnutým dieťaťom s cieľom optimalizácie fungovania rodinného systému a života členov rodiny tak, aby dokázali efektívne zvládať náročnú životnú situáciu.

Obsah programu :

- a) pomoc pri zvládaní emócií ako strach, úzkosť, beznádej,
- b) psychologické poradenstvo pri používaní rôznych stratégií ochrany dieťaťa ,
- c) pomoc a podpora v rodičovskej a manželskej role a súrodeneckých vzťahoch, rozvoj sebareflexie,
- d) pomoc pri nácviku, rozvíjaní a posilňovaní výchovných zručností rodičov ,
- e) pomoc rodine pri stanovení nových pravidiel spolužitia, vymedzenie povinnosti, pomoc pri eliminovaní správania vyvolávajúceho napätie a konflikty, zvládaní frustrácie.

Podprogram realizuje psychológ.

Minimálna dĺžka trvania podprogramu: 10 hodín

Maximálna dĺžka trvania podprogramu : 30 hodín

9.6. Rodina v krízovej situácii

Podprogram je zameraný na predchádzanie, zmiernenie a elimináciu dopadu ohrozenia dieťaťa krízovou situáciou. Jeho hlavným cieľom je pomôcť rodine prekonať krízu, poskytnúť bezpečie, podporu, úľavu a nádej, minimalizovať ohrozenie jednotlivých členov rodiny, zabrániť prehĺbeniu krízy.

Cieľ podprogramu : Pomôcť rodine prekonať krízu, porozumieť situácii, v ktorej sa rodina ocitla, poskytnúť pocit bezpečia a podpory Posilniť schopnosti členov rodiny vyrovnávať sa v rámci svojich možností s aktuálnou záťažovou situáciou a vrátiť sa do predkrízového stavu.

Obsah podprogramu :

- a) preskúmanie potrieb klientov, mapovanie silných miest, identifikácia vzťahového kontextu krízy,
- b) poradenská práca s rodičom a dieťaťom zameraná na redukciu napätia, zaistenie bezpečia, zmiernenie následkov, normalizácia reakcií na stres a podpora vlastného prežívania a vyjadrovania vlastného vnímania a pod.,
- c) nácvik copingových stratégií, d) stabilizácia, postupný návrat na predkrízovú úroveň fungovania.

Podprogram realizuje psychológ.

Minimálna dĺžka trvania podprogramu: 10 hodín

Maximálna dĺžka trvania podprogramu : 30 hodín

9.7. Rodina s dieťaťom s poruchami správania

V priebehu poradenského procesu sa dieťa učí porozumieť vlastnému prežívaniu, učí sa nové spôsoby zvládania záťaže a situačne korigovať svoje správanie, rodičia sa učia porozumieť svojmu dieťaťu a adekvátne reagovať na jeho potreby.

Cieľ podprogramu : Poskytnúť psychologickú pomoc rodinám s dieťaťom s poruchami správania, podporiť rozvoj kompetencií a zručností, ktoré pomôžu obmedziť alebo odstrániť negatívne vplyvy a formy správania dieťaťa, a tým prispieť k optimalizácii fungovania rodinného systému.

Obsah podprogramu :

- a) pomoc a podpora dieťaťa v pomenovaní a vyjadrovaní emócií, chápaní vlastného prežívania, rozvoj sebareflexie, zvládanie frustrácie, rozvoj komunikačných zručností, nácvik stratégií zvládania záťaže, učenie novým, sociálne prijateľným návykom a foriém správania, rozvoj iných sociálno-psychologických spôsobilostí,
- b) prehlbovanie vnímanosti rodičov voči potrebám dieťaťa, podpora vzájomnej komunikácie medzi rodičmi i k deťom, rozvoj rodičovských zručností, edukácia rodičov v oblasti stanovovania a dodržiavania pravidiel, dôslednej výchovy,
- c) identifikácia zdrojov konfliktných situácií v rodine,
- d) pomoc pri voľbe vhodného výchovného štýlu (nastavovanie hraníc, pravidiel a ich dôsledné dodržiavanie) a jeho aplikácie do rodinného systému.

Podprogram realizuje psychológ.

Minimálna dĺžka trvania podprogramu: 5 hodín

Maximálna dĺžka trvania podprogramu : 20 hodín

10. PODPROGRAM URČENÝ DIEŤAŤU, RODIČOVI ALEBO OSOBE, KTORÁ SA OSOBNĚ STARÁ O DIEŤA, KTOREJ BOLA ULOŽENÁ POVINNOSŤ ZÚČASTNIŤ SA NA VÝCHOVNOM PROGRAME - § 12 ods. 1 písm. d)

Výchovný program je zameraný na podporu a rozvoj sebapoznania a sebareflexie dieťaťa vzhľadom na jeho potreby a zodpovednosť, s cieľom posilniť a rozvinúť jeho sociálne kompetencie a zručností pre zvládanie náročných životných situácií, ako aj na rozvoj rodičovských kompetencií týkajúcich sa výchovy a starostlivosti o dieťa a zmenu rizikových vzorcov správania, vzťahov a komunikácie, ktoré negatívne ovplyvňujú fyzický, psychický alebo sociálny vývin dieťaťa.

Cieľ programu : prostredníctvom odborných činností (edukačných intervencií, techník a aktivít) podporiť rozvoj sociálnych kompetencií alebo konkrétnych zručností dieťaťa a jeho blízkych osôb, ktoré môžu obmedziť alebo odstrániť negatívne vplyvy, ktoré ohrozujú psychický, fyzický a sociálny vývin dieťaťa a tiež zmierniť riziko vzniku alebo prehĺbenia krízovej situácie v rodine.

Obsah programu :

- a) podpora a rozvoj sebaznania dieťaťa a identifikácia jeho potrieb, posilňovanie a rozvoj emocionálnych kompetencií,
- b) posilňovanie a rozvoj sociálnych kompetencií,
- c) podpora zmeny rizikových prejavov správania,
- d) podpora a rozvoj rodičovských kompetencií týkajúcich sa výchovy a starostlivosti o dieťa.

Výchovný program realizuje sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce.

Minimálna dĺžka trvania výchovného programu: 20 hodín

Maximálna dĺžka trvania výchovného programu : 80 hodín

11. PODPROGRAM JE URČENÝ DIEŤAŤU, RODIČOVI ALEBO OSOBE, KTORÁ SA OSOBNĚ STARÁ O DIEŤA, KTOREJ BOLA ULOŽENÁ POVINNOSŤ ZÚČASTNIŤ SA NA SOCIÁLNO M PROGRAME - § 12 ods. 1 písm. d)

Sociálny program je zameraný na rozvoj a posilnenie rodičovských kompetencií prostredníctvom nácviku a podpory rodičov samostatne riešiť situáciu dieťaťa, vytvárať stabilné a bezpečné prostredie pre dieťa a naplňovať jeho potreby.

Cieľ programu : prostredníctvom odborných činností (edukačných intervencií, techník a aktivít) podporiť rozvoj rodičovských kompetencií a sociálnych kompetencií rodiny s cieľom využitia potenciálu rodiny riešiť nepriaznivú životnú situáciu, sprevádzať rodiny pri zvládaní situácií v oblasti starostlivosti o deti a zabezpečenie ich potrieb.

Obsah programu :

- a) nácvik a rozvoj sociálnych kompetencií rodiny,
- b) nácvik a rozvoj ekonomických kompetencií rodiny,
- c) starostlivosť o domácnosť,
- d) zabezpečenie starostlivosti o deti,
- e) nácvik a rozvoj rodičovských zručností pri výchove detí.

Sociálny program realizuje sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce.

Minimálna dĺžka trvania sociálneho programu: 20 hodín

Maximálna dĺžka trvania sociálneho programu : 80 hodín

12. PODPROGRAM SOCIÁLNEHO PORADENSTVA- ULOŽENIE MALOLETÉMU DIEŤAŤU A JEHO RODIČOM PODROBIŤ SA SOCIÁLNE M PORADENSTVU - § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine

Podprogram je zameraný na spoluprácu dlhodobejšieho charakteru s cieľom ovplyvniť sociálnu situáciu dieťaťa/rodiča pri prekonávaní nepriaznivej životnej situácie.

Cieľ podprogramu : mobilizovať vnútorné a vonkajšie zdroje rodiny v ich prirodzenom prostredí, naplňovanie sociálnych potrieb, zlepšovanie vzťahov v interakcii so sociálnym prostredím, ako aj podporovať rodiny pri rozvíjaní a zlepšovaní schopností riešiť nepriaznivú životnú situáciu.

Obsah podprogramu :

- a) rozvoj sociálnych kompetencií,
- b) finančné poradenstvo a zvyšovanie finančnej gramotnosti/ekonomický rozvoj rodiny,
- c) podpora rodičovských kompetencií týkajúcich sa výchovy a starostlivosti o dieťa,
- d) optimalizácia fungovania rodiny a komunikácia.

Podprogram realizuje sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce.

Minimálna dĺžka trvania podprogramu: 20 hodín

Maximálna dĺžka trvania podprogramu : 60 hodín

13. PODPROGRAM URČENÝ MALOLETÉMU DIEŤAŤU ALEBO JEHO RODIČOM, KTORÝM BOLA ULOŽENÁ POVINNOSŤ PODROBIŤ SA INÉMU ODBORNÉMU PORADENSTVU - § 37 ods. 2 písm. d)

Podprogram je určený rodinám, kde rodičia majú výchovné problémy s deťmi a problémy so správaním detí. Je zameraný na podporu rodičovstva pri voľbe vhodného výchovného prístupu k danému dieťaťu a celkovému prehĺbeniu vzťahov v rodine. Tiež na podporu budovania identity a rozvoja/podpory schopností a zručností plniť si svoju rodičovskú rolu.

Cieľ podprogramu : podporiť prostredníctvom odborných intervencií rozvoj konkrétnych zručností dieťaťa a jeho blízkych osôb, ktoré môžu obmedziť alebo odstrániť negatívne vplyvy, ktoré ohrozujú psychický, fyzický alebo sociálny vývin dieťaťa a tiež riziko vzniku prehĺbenia krízovej situácie v rodine. Poskytnúť pomoc rodičovi , ktorý má problém s plnením si svojich povinností voči dieťaťu.

Obsah podprogramu :

- a) problémy prejavujúce sa v rodine (zist'ovanie psychologických potrieb dieťaťa a jednotlivých členov rodiny, pomoc pri prehľbovaní vzťahu medzi rodičom a dieťaťom, sprevádzanie emočným prežívaním, pomoc pri voľbe vhodného výchovného štýlu - nastavovanie hraníc, pravidiel a ich dôsledné dodržiavanie, nácvik komunikačných zručností),
- b) problémy prejavujúce sa v škole (práca s emóciami a zvyšovanie frustračnej tolerancie, pomoc pri prehľbovaní vzťahu medzi učiteľom, rovesníckou skupinou a dieťaťom, podpora dieťaťa pri vytváraní pozitívneho sebaobrazu, nácvik komunikačných zručností a riešenia konfliktných situácií)
- c) rizikové správanie

Podprogram realizuje psychológ.

Minimálna dĺžka trvania podprogramu: 10 hodín

Maximálna dĺžka trvania podprogramu : 40 hodín

14. PODPROGRAM ZAMERANÝ NA VYKONÁVANIE OPATRENÍ POSKYTOVANIA ALEBO ZABEZPEČENIA POSKYTNUTIA SOCIÁLNEHO PORADENSTVA A VYKONÁVANIA ALEBO ZABEZPEČENIA VYKONÁVANIA OPATRENÍ NA ULAHČENIE RIEŠENIA VÝCHOVNÝCH PROBLÉMOV ALEBO RODINNÝCH PROBLÉMOV - § 73 ods. 6 písm. d) vykonávanie opatrení podľa § 44a ods. 1

Podprogram sa zameriava na poskytovanie sociálneho poradenstva zameraného na uľahčenie realizácie náhradnej starostlivosti a sprevádzanie náhradných rodičov pri riešení výchovných a rodinných problémov.

Cieľ podprogramu : poskytnúť sociálne poradenstvo náhradnému rodičovi, ktoré uľahčí realizáciu náhradnej starostlivosti a poskytnutie pomoci a podpory pri riešení výchovných a rodinných problémov.

Obsah podprogramu :

- a) pomoc dieťaťu a náhradným rodičom pri adaptácii na nové rodinné prostredie,
- b) poskytovanie sociálneho poradenstva a sprevádzanie náhradných rodičov pri uplatňovaní zákonných nárokov, pri riešení konsolidácie finančnej situácie, pri príprave dieťaťa na osamostatňovanie,
- c) sprevádzanie náhradného rodiča pri vytváraní alebo obnove vzťahov medzi dieťaťom a biologickou rodinou.

Podprogram realizuje sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce.

Minimálna dĺžka trvania podprogramu: 10 hodín

Maximálna dĺžka trvania podprogramu : 40 hodín

15. PODPROGRAM ZAMERANÝ NA VYKONÁVANÍ OPATRENÍ PODĽA § 44a ods. 1 - POSKYTOVANIE ALEBO ZABEZPEČENIE POSYKTNUTIE INÉHO ODBORNÉHO PORADENSTVA - § 73 ods. 6 písm. d)

Podprogram je zameraný na podporu rodičovstva náhradných rodičov, pomoc pri voľbe vhodného výchovného prístupu k danému dieťaťu a celkovému prehĺbeniu vzťahov v rodine a budovania identity.

Cieľ podprogramu : poskytnutie pomoci náhradnému rodičovi pri bezpodmienečnom prijatí dieťaťa, jeho biologickej rodiny a pôvodu, a pri budovaní pozitívnej identity dieťaťa v náhradnej rodine.

Obsah podprogramu :

- a) pomoc náhradnými rodičom pri adaptácii dieťaťa na nové rodinné prostredie,
- b) poskytovanie psychologického poradenstva náhradným rodičom (sprevádzanie a podpora novovzniknutých vzťahov, odborná pomoc v prípade vzniknutých problémov, sprevádzanie pri vytváraní vzťahov dieťaťa s náhradnou rodinou, jej jednotlivými členmi, širšou rodinou a okolím),
- c) sprevádzanie náhradného rodiča pri vytváraní/obnove vzťahov medzi dieťaťom a biologickou rodinou,
- d) uľahčenie riešenia výchovných alebo rodinných problémov v náhradnej rodine
- e) psychologické poradenstvo náhradnému rodičovi pri pomoci dieťaťu vyrovnat' sa so stratou

Podprogram realizuje psychológ.

Minimálna dĺžka trvania podprogramu: 15 hodín

Maximálna dĺžka trvania podprogramu : 60 hodín

16. PODPROGRAM ZAMERANÝ NA POSKYTOVANIE SOCIÁLNEHO PORADENSTVA MLADÉMU DOSPELÉMU PO UKONČENÍ NÁHRADNEJ STAROSTLIVOSTI - § 73 ods. 6 písm. e)

Podprogram sa zameriava na poskytovanie sociálneho poradenstva zameraného na uľahčenie začlenenia mladého dospelého do pracovného a sociálneho prostredia po ukončení náhradnej starostlivosti.

Cieľ podprogramu : poskytnúť odbornú pomoc a podporu mladému dospelému pri zaraďovaní sa do bežného života prostredníctvom zvyšovania informovanosti vo vybraných oblastiach a posilňovaním sociálnych zručností potrebných pre aktívny pracovný, rodinný a osobný život.

Obsah podprogramu :

- a) poskytovanie poradenstva do pracovného života,
- b) poskytovanie sociálneho poradenstva v otázke bývania,
- c) poskytovanie sociálneho poradenstva za účelom finančnej gramotnosti,
- d) pomoc pri vytváraní podpornej siete interpersonálnych vzťahov mladého dospelého.

Podprogram realizuje sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce.

Minimálna dĺžka trvania podprogramu: 15 hodín

Maximálna dĺžka trvania podprogramu : 60 hodín